

RAPPORT
betreffende een flora en
faunaonderzoek
Plantage 48 en 50
te Oude Wetering

Datum : 3 oktober 2016
Kenmerk : 1603J161/JHA/rap2
Contactpersoon : De heer C. Brouwer bba

Vrijgave : De heer C. Brouwer bba
(projectleider)

:

Opdrachtgever : Van der Geest Oude Ade BV
: De heer J.J.F. van der Geest
: Postbus 31
: 2375 ZG Rijpwetering

© IDDS bv. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vernenigvuldigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm,
elektronisch of anderszins zonder voorafgaande,
schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOORDWIJK (hoofdkantoor)

's-Gravendijkseweg 37 | T 071 - 402 85 86
Postbus 126 | info@idds.nl
2200 AC Noordwijk | www.idds.nl

VEENENDAAL

T 0318 - 69 00 22

BREDA

T 076 - 548 66 20

HOOGVEEEN

T 0528 - 72 22 29

SEVENUM

T 077 - 467 05 86

INHOUDSOPGAVE

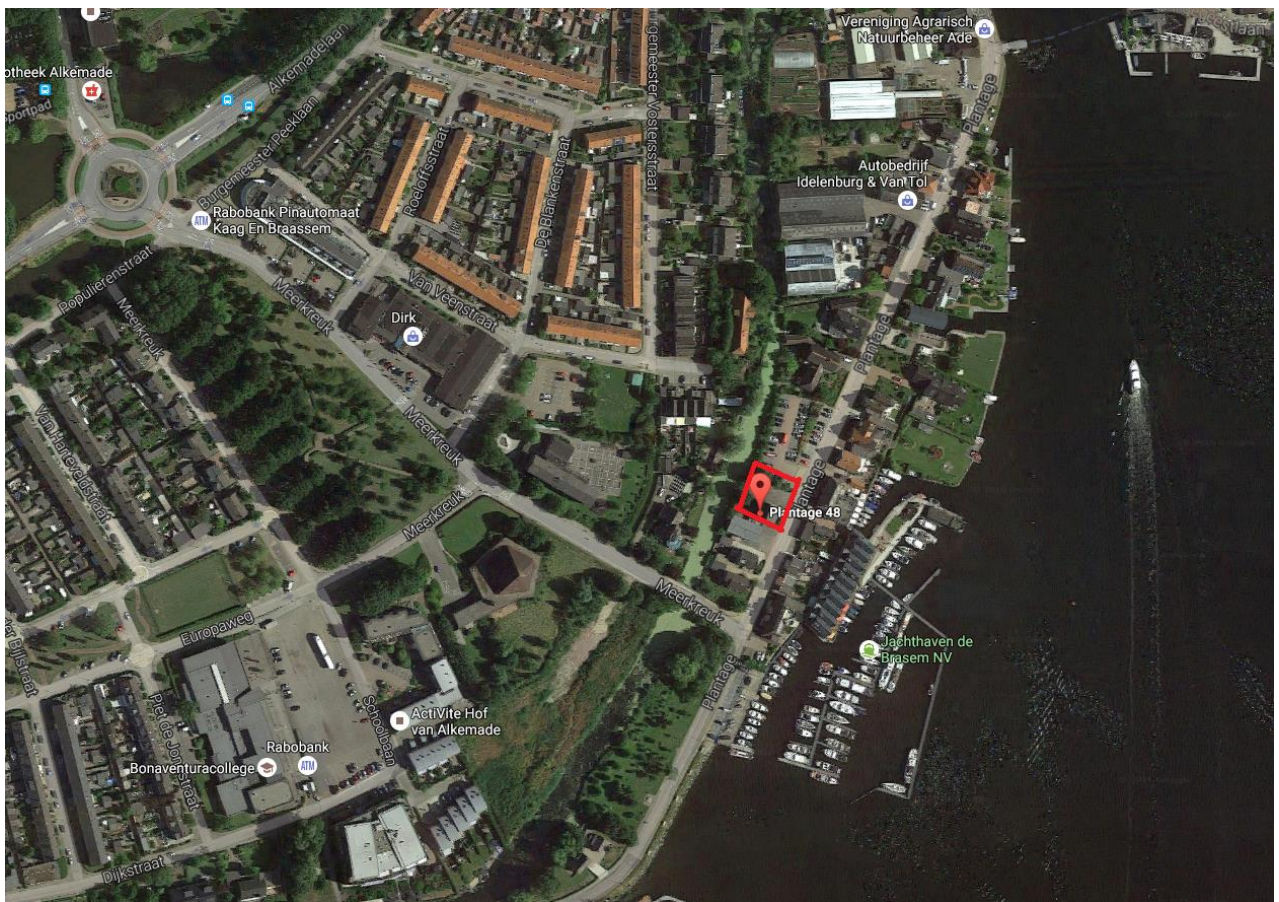
1.	INLEIDING	3
1.1	Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen	3
1.2	Kenmerken plangebied.....	4
2.	WERKWIJZE	5
3.	ONDERZOEKSRESULTATEN	6
3.1	Bronnen- en literatuuronderzoek	6
3.2	Biooptoets.....	8
4.	TOETSING AAN DE NATUURWETGEVING.....	10
5.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	11
6.	LITERATUURLIJST	13

1. INLEIDING

Deze briefrapportage opent met een korte omschrijving van het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling. Aansluitend volgt een bespreking van de onderzoeksmethode. Vervolgens wordt ingegaan op de resultaten van het onderzoek. Afsluitend is geconcludeerd op welke wijze omgegaan moet worden met de mogelijk voorkomende beschermde soorten.

1.1 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN

Het plangebied is gesitueerd aan de Plantage 48 en 50 in Oude Wetering. De voorgenomen ontwikkelingen betreffen sloop van de bestaande opstallen en nieuwbouw.

Figuur 1) Ligging plangebied (rood omkaderd, bron: Google Earth)

1.2 KENMERKEN PLANGEBIED

Op het onderzochte gebied staat een woning met voor- en achtertuin met nummer Plantage 48, een bedrijfsschuur/loods met nummer Plantage 50 met daarnaast een kleine garage. Naast nr 48 is een parkeerterrein behorend tot het plangebied. Het groen beperkt zich tot de voor- en achtertuin en de strook tussen de achtertuin en de sloot achter het plangebied. Bijna de gehele achtergevel is begroeid met de klimplant hedera.

Figuur 2) Kenmerken plangebied

2. WERKWIJZE

Het flora- en faunaonderzoek bestaat uit twee onderdelen.

Eenzijds is een bronnen- en literatuurstudie uitgevoerd. Dit omvat een beknopte bureaustudie, waarbij kaarten zijn geraadpleegd (kenmerken van het landschap waarin het plangebied zich bevindt) en de reeds bekende verspreidingsgegevens van voorkomende beschermde soorten in de regio zijn geraadpleegd.

Voor het raadplegen van verspreidingsgegevens is gebruik gemaakt van de gegevens van waarneming.nl en soortverspreidingsatlassen. Een overzicht van de gebruikte literatuur is opgenomen in de literatuurlijst, die is opgenomen in de bijlage van deze brie rapportage. Op basis van de kenmerken van het plangebied en de verspreiding van beschermde soorten, is beoordeeld voor welke beschermde soorten het plangebied van betekenis kan zijn.

Anderzijds is een biotooptoets uitgevoerd. Dit betreft een veldbezoek met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen van het bronnen- en literatuuronderzoek worden in het veld getoetst en indien nodig aangevuld. Op het moment dat een biotooptoets wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachtactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratierouten vergeleken en getoetst met de situatie in het veld. Op deze manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die niet zijn waargenomen gedurende de biotooptoets, maar desondanks toch mogelijk kunnen voorkomen ter plaatse van het plangebied.

3. ONDERZOEKSRESULTATEN

De resultaten van zowel de bronnen- en literatuurstudie als de biotooptoets worden hieronder weergegeven. In het bronnen- en literatuuronderzoek zijn het plangebied en het omliggende gebied in een straal van ongeveer 1,5 kilometer onderzocht. De resultaten van de biotooptoets betreffen uitsluitend waarnemingen binnen het plangebied.

3.1 BRONNEN- EN LITERATUURONDERZOEK

Bij deze toetsing is alleen gekeken naar de streng beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Wanneer effecten optreden of verbodsbepalingen worden overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemene soorten (Tabel 1) zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten.

Op waarneming.nl zijn de waarnemingen gecheckt van kilometerhokken 104,468 en 104,469.

Vleermuizen

De meest voorkomende gebouwbewonende vleermuissoort is de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Andere soorten die vaak of regelmatig in stedelijk gebied in gebouwen verblijven en voorkomen in de provincie Zuid-Holland zijn de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), gewone grootvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en meervleermuis (*Myotis dasycneme*). Verschillende ruimten in gebouwen kunnen door vleermuizen gebruikt worden als verblijfplaatsen. Dit gebruik is afhankelijk van de tijd van het jaar, de (buiten)temperatuur en de functie van de verblijfplaats. De kraamperiode (half mei tot half juli) is een gevoelige periode voor vleermuizen, want dan zitten grote groepen vrouwtjes met hun jongen bij elkaar in de kraamverblijfplaatsen. De gewone dwergvleermuis gebruikt bijvoorbeeld spouwmuren en de ruimten onder daken van woningen als kraamverblijfplaatsen. Daarnaast gebruiken kleinere groepen vleermuizen en losse mannetjes deze ruimten jaarrond als winter-, paar- en tussenverblijfplaats.

Franjestaart, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis zijn boombewonende soorten. Zomerverblijven bevinden zich vaak in (oude) bomen met holten, behalve de franjestaart en ruige dwergvleermuis, deze hebben verblijven in zowel bomen als gebouwen. Winterslaap vindt plaats in koele, vochtige en vorstvrije gebouwen, behalve de rosse vleermuis, deze soort overwintert in bomen. Deze soort gebruikt bomen het hele jaar door als verblijfplaats.

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van vleermuizen bekend over de afgelopen drie jaar.

Voor vleermuizen moeten de bomen worden onderzocht op holtes die voor vleermuizen geschikt zijn om in te verblijven, zoals ingerotte boomdelen, ingescheurde takken en loshangend schors. Het pand beschikt mogelijk over geschikte verblijfplaatsen door de verouderde toestand.

Grondgebonden zoogdieren

De literatuur maakt geen melding van beschermde soorten in of nabij het plangebied. Deze worden gezien de habitat ook niet verwacht. Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten op waarneming.nl van de afgelopen drie jaar.

Vaatplanten

Er worden gezien het biotoop geen vaatplanten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet in het plangebied verwacht. Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten op waarneming.nl van de afgelopen drie jaar.

Vogels

Jaarrond beschermde soorten als huismus en gierzwaluw en andere soorten die afhankelijk zijn van bebouwing kunnen in het plangebied voorkomen. In het groen op het terrein kunnen tuin- en struweelvogels als merel, vink, zwartkop, roodborst, heggenmus enz. voorkomen. Met name de hедера is geschikt als broedplaats.

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON is in de omgeving van Oude Wetering, naast algemene soorten als kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker, meerkikker en bruine kikker, alleen de streng beschermde rugstreeppad waargenomen.

De rugstreeppad maakt graag van ondiepe wateren gebruik. Ondiepe wateren warmen snel op ten behoeve van de voortplanting. Daarnaast moeten er plekken met los zand aanwezig zijn om zich in te kunnen graven voor de winterrustperiode.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON komt in de omgeving van Oude Wetering de ringslang voor. Deze soort leeft in waterrijke gebieden en zoekt zijn voedsel veelal in natuurlijke, structuurrijke sloten. De ringslang plant zich voort in broeihopen (waaronder compost- en mesthopen). Een dergelijke habitat wordt in het plangebied niet verwacht.

Overige beschermde soorten

Watergangen ontbreken in het plangebied. De verschillende soorten libellen, vlinders en insecten en andere ongewervelde die vermeld worden in tabel 2 en 3 van Flora- en faunawet stellen hoogwaardige eisen aan hun biotoop en worden niet verwacht aanwezig te zijn in het plangebied.

3.2 BIOTOOPTOETS

De biotooptoets is uitgevoerd door een ecooloog op 30 september bij windkracht 2, geen bewolking en ca. 20 graden. De toets vond plaats tussen 16:00 en 17:00.

Tijdens het veldbezoek is het plangebied onderzocht op het voorkomen van krachtens de Flora- en faunawet beschermde soorten en zijn gebiedskenmerken beoordeeld die het voorkomen van deze soorten mogelijk maken.

Vleermuizen

De bomen in het plangebied bestaan voornamelijk uit jonge els, esdoorn en lijsterbes. Alle bomen in het plangebied zijn nauwkeurig gecontroleerd op holtes; deze zijn niet aangetroffen.

In het gebouw zijn kieren of andere plaatsen waar vleermuizen de spouw kunnen bereiken niet gevonden. Sporen van vleermuizen (keutels of insectenresten) zijn niet gevonden. De enkele plekken waar vleermuizen toegang zouden kunnen hebben tot het gebouw zijn bedekt met spinrag, een teken dat geen vleermuisactiviteit aanwezig is.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Geconstateerd is dat het gebied ongeschikt is voor tabel 2 en 3 soorten van de Flora- en faunawet die volgens de verspreidingsgegevens in het plangebied zouden kunnen zijn. Mogelijk komen enkele algemene muizensoorten voor.

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten binnen het plangebied gedaan.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels waargenomen. In de aanwezige bomen zijn geen nesten aangetroffen. Het is mogelijk dat algemene broedvogels als heggenmus en winterkoning tot broeden komen op het terrein in de uitbundig groeiende hederas (tijdens het veldbezoek niet onderzocht op nesten). Aangeraden wordt het terrein voor het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedvogels door het groen te verwijderen voor half maart 2017.

Figuur 3) boven en onder foto's van de achtertuin, esdoorn op de erfafscheiding met boven de bloeiende hedera

Het pand en het dak zijn zorgvuldig gecontroleerd op openingen voor gierzwaluw en huismus. Deze openingen zijn niet gevonden.

Amfibieën en reptielen

Het plangebied ligt aan een brede sloot die qua diepte niet geschikt is voor rugstreeppad om eieren af te zetten. Op het land ontbreken geschikte plekken met los zand eveneens.

Rugstreeppad komt in het gebied derhalve niet voor.

De watergangen langs de onderzoekslocatie kennen een verouderde beschoeiing waardoor amfibieën en reptielen het gebied kunnen bereiken. Er zijn in het plangebied geen broeihopen gevonden. Hierdoor is de onderzoekslocatie ongeschikt als foerageer- en leefgebied voor ringslang. Daarnaast ligt de sloot niet direct in verbinding met het Braassemermeer. Het is dan ook uit te sluiten dat ringslang voorkomt in het plangebied. Mogelijk komen algemene kikkersoorten voor in het plangebied.

Overige beschermde soorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vlinders, libellen, insecten of andere ongewervelde waargenomen. Wel is geconstateerd dat het biotoop ongeschikt is voor de beschermde soorten van deze soortgroepen uit tabel 2 en 3 van Flora- en faunawet. Dit omdat er geen geschikt water aanwezig is waarin libellen eieren kunnen leggen en waardplanten en biotoop van vlinders en libellen ontbreken.

4. TOETSING AAN DE NATUURWETGEVING

Onderstaand worden de geplande ontwikkelingen in het plangebied en hun invloed op de vastgestelde soorten getoetst aan de Flora- en faunawet.

Vleermuizen

Van buiten is het gebouw onderzocht op kieren en spleten waarin vleermuizen kunnen zitten. Het gebouw bevat geen kieren of open stootvoegen. De bomen in het plangebied zijn onderzocht op holtes waarin vleermuizen kunnen verblijven. Holtes zijn niet aangetroffen. Het gebied heeft derhalve geen verblijfsfunctie voor vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen wordt om bovenstaande redenen niet noodzakelijk geacht.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen grondgebonden beschermde zoogdieren aangetroffen. Sporen of verblijfplaatsen van andere zoogdieren zijn evenmin aangetroffen. Mogelijk komen algemene muizensoorten voor in het plangebied. Uit de literatuur blijkt dat in het plangebied geen grondgebonden zoogdieren voorkomen die bescherming genieten van de Flora- en faunawet. Geconcludeerd kan worden dat geplande ontwikkelingen in het plangebied geen invloed op deze soorten hebben. Wel geldt voor de algemene muizensoorten de zorgplicht.

Vaatplanten

Er zijn geen beschermde planten aangetroffen. Conclusie: de aanwezige vaatplanten staan ontwikkelingen niet in de weg.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels of nesten van vogels waargenomen. Het gebouw is ongeschikt voor gebouwbroedende soorten als huismus en gierzwaluw. In de heder zouden vogels kunnen gaan broeden. Aangeraden wordt het groen voor het broedseizoen, half maart, te ruimen.

Conclusie: de geplande ontwikkelingen in het plangebied hebben geen invloed op mogelijk broedende vogels, zolang er aan de zorgplicht wordt voldaan.

Amfibieën en reptielen

Vanwege het ontbreken van geschikt water voor voortplanting en het ontbreken van plekken met los zand voor de winterslaap is het gebied voor rugstreeppadden niet geschikt.

Mogelijk komen algemene kikkersoorten voor, hiervoor geldt de zorgplicht.

In het plangebied komt ringslang niet voor.

Conclusie: de geplande ontwikkelingen hebben geen invloed op deze categorieën dieren.

Nader onderzoek wordt niet nodig geacht.

Overige beschermde soorten

Het plangebied is qua biotoop niet geschikt voor de in de Flora- en faunawet beschermde vissen, vlinders, libellen en andere ongewervelde. Er zijn geen overige beschermde soorten die ontwikkelingen in de weg staan.

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Conclusies

Uit deze biotooptoets is naar voren gekomen dat het onwaarschijnlijk is dat met de plannen vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijk leefgebied van (strikt) beschermde soorten worden aangetast.

Wel dient met de plannen rekening gehouden te worden met een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet. Deze voorwaarden zijn altijd van toepassing:

- In het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot augustus) mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd wanneer er vogels broeden. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn tijdens het broeden beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren;
- Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woningen. Zie literatuurlijst voor vermelding naar brochure vleermuisvriendelijk bouwen;
- maak gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting;
- het planten van bomen en struwelen voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheemse bes- en bloemdragende struiken en planten;
- het creëren van een paddenpoel in de omgeving. Dit kan positieve effecten hebben op het voorkomen van amfibieën;
- er kunnen nestpannen of neststenen worden aangebracht ten behoeve van huismussen en gierzwaluwen. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nestmogelijkheden.

In Tabel 1 zijn de onderzoeksresultaten per soortgroep nog een keer samengevat.

Tabel 1: Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten in het plangebied.

Soort(groep)	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing	Bijzonderheden/ opmerkingen
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee	Geen verblijfplaatsen aanwezig.
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijk*	Nee	Nee	Geen strikter beschermde soorten aanwezig
Vogels	Nee	Nee	Nee	Werk buiten het broedseizoen*
Amfibieën en reptielen	Mogelijk*	Nee	Nee	Geen strikter beschermde soorten aanwezig
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Overige soorten	Nee	Nee	Nee	Geen strikter beschermde soorten aanwezig

*zie opmerking zorgplicht hierboven

Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van het voorgaande dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

IDDS B.V.
Noordwijk

6. LITERATUURLIJST

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Limpens e.a. KNNV 1997

Bats of Britain and Europe, C. Dietz en A. Kiefer, Bloomsbury 2016

www.vleermuis.net, voor up-to-date kennis van vleermuizen

Vleermuisonderzoek Delft en Den Haag, K. Mosterd, 2012, Zoogdierversamenwerking

brochure vleermuisvriendelijk bouwen: Landschapsbeheer Flevoland, Zoogdierversamenwerking en Tauw bv, 2011

Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, Zoogdierversamenwerking 2016, S. Broekhuizen et al.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(Redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.

Stichting RAVON: www.ravon.nl

Loofbomen in Nederland en Vlaanderen, L. Goudzwaard, KNNV 2013

Vereniging Vogelbescherming: www.vogelbescherming.nl

Soortenstandaarden RVO 2014: www.rvo.nl

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Wet Natuurbescherming ruimtelijke ingreep, Ministerie van LNV, 2009

Nederlandse Oecologische *Flora*. Wilde planten en hun relaties. *Weeda* e.a. 1985-1994

Verspreidingsatlas planten. 13 mei 2014, <http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>.

www.waarneming.nl, met betrekking tot relevante waarnemingen in het plangebied